

Vacsora után így szólt a skót:

– Nem kívánna egy kis frissítőt? (A little refreshment.)

A vendég bólintott. Erre a skót fölkel, nyugodtan az ablak felé ment: kinyitotta az ablakot.

•

Egy budai villában szép, fehér, hosszú szőrű angora macska volt a kedvenc. Az egész ház ajnározta.

Egy napon a ház ura remek fiatal „Dobbermann” kutyát kapott ajándékba. Az állatbarát családban most reggeltől estig az okos, játékos kutyával foglalkoztak. A kutya mindenkit megnyert. A cicára rá se néztek többé. Elhanyagolták. Hiába hízelkedett, dorombolt, nyávogott. Rá se hederítettek. Ha nagyokat fújt dühében a kutyára, és sokat okvetetlenkedett, kítették a szűrét.

A cica egy darabig tűrte a mellőzést. De aztán „szó nélkül” otthagyta a szép és kényelmes otthont. Szedte a sátorfáját és odébbállt.

Künn az utcán még néha-néha feltűnt valamelyik szomszédos kertből. Odadörgölözött régi gazdája lábához, de a házba semmi kérésre-könyörgésre se volt hajlandó bemenni. A szép és ápolt cica lassan egészen elzüllött, elvadult. Éhesen, soványan kódorgott egy darabig, majd egészen nyoma veszett, elmerült a nagyváros forgatagában. Mi hajszolta ebbe a kétségbeesésbe? Nem kapott annyi szeretetet, amennyit kívánt. Megsértődött.

Vannak állat-tragédiák is. Lelki tragédiák ...

1932. február 2., kedd, 6. old.

Pesti utca

A gimnáziumba új tanár érkezett. Óriási volt az izgalom. Rémhírek keltek szárnyra a tanár szigorúságáról. Egyik szemfüles diák megtudta, hogy a kiszemelt biztos egyik lírai költő is. Minekelőtte a tanár elfoglalta volna állását, a fiúk feketébe vágják magukat, s egyik a másik után

megjelent a lakásán, s névalírást kért tőle. „Csak mint költőtől”, ahogy mondták: „becses gyűjteményüket szeretnék még becsesebbé tenni a költő névalírásával.”

A költő megadóan és boldogan ontotta az autogrammot. A fiúk fogták kezeírását, és beküldték hírneves grafológusoknak. Így akarták kiismerni jellemét. A grafológiai jellemvizsgálat egyértelműen kedvező volt. A diákok megkönnyebbült szívvel, bátran vágtak neki a tanévnek. Egy se hasalt el.

•

A kelenföldi villamoson fekete ruhás, fejkendő parasztnyecske jön a városba. Vidékről érkezik, s mert Kelenföldig olcsóbb a vonatjegy, ott száll le. Széjjeltereggett bő szoknyáján ötesztendő fiacskája fészkelődik. A kocsitelteli van utasokkal. Egyszerre a kisfiú nagyhangon megszólal:

– Ha nagy leszek, olyan asszonyt veszek feleségül, mint édesanyám.

A paraszttasszony elpirul s mosolyogva kérdi: – Miért, te?

– Mert édesanyám jó asszony, jó anya és jó feleség – vágja rá a gyerek.

– Hát azt te honnan tudod? – kérdi már kissé önelégülten az anyja.

– Látszik a pofájáru – böki ki széles mosollyal a kis lurkó.

•

Téli szél süvölt az utcákon. Vedlett nadrágban, szakadt kiskabátban borostás képű szegényember birkózik az arcába csapódó, rosszkedvű havasesővel. Két karja közt, mint valami drágálatos holmit, hatalmas fagyaltgépet szorongat. Most vette. Valahol egy úri háztartás összeomlott, eladtak minden himihumit. A fagyaltgépért nyolcvan fillért adott a szegényember. Hogy miért vette meg utolsó nyolcvan fillérjén? Ki tudja? Azt tartják, hogy az emberek többet költenek szenvedélyeikre, mint szükségleteikre. Ez a nincstelen, éhes ember gazdagnak érzi most magát a fagyaltgép birtokában. Nyárig mindennap az a remény tartja benne a lelket, hogy egyszer majd vaníliafagyaltot készít, s annyit eszik belőle, hogy belebetegszik.

•

A körúton két fiatalember rozoga, nyűtt kanapét cepel. Valamikor előkelő fogadószoba ékessége lehetett ez a fakó, színehagyott, szakadozott rojtú bútordarab. A kanapé fekete télikabáttal van borítva, és roppant súlyosnak rémlik. Amikor közelébe érünk, látjuk, hogy a télikabát alatt másik fiatal-

ember alszik édesdeden a déli forgatagban. Boldog, gondtalan fiatalság. Egy percre a béke csínytevő, játékos éveire gondolunk.

1932. február 9., kedd, 4. old.

Pesti utca

ADuna hídján robog a villamos. Este van, a két part csillámfénnyel szórja tele a víz tükrét. Két fiatal nő ül egymással szemközt az ablak mellett. Mindenről megfeledkezve bámulják a tündéri látványt. Egyszerre az egyik megszólal:

– Hidegre fordult az idő. Milyen szép ez a téli este. Ha szerencséd van, még jó tartós lesz a fagy. Sokáig viselheted új bundádat.

Mellette a padon toprongyos férfi didereg. Leheletével melengeti dermedt ujjait. Alig van rajta ruha. Fogvacogva mondja:

– Bárcsak már itt volna a nyár.

A két nő elhallgat. Lesüti a szemét. Szégyelli magát. A legközelebbi megállónál mind a kettő leszáll.

•

Lakik Budán egy asszony. Úgy ötvenöt-hatvan esztendősen lehet. Fekete sapkát visel, hosszú fekete kabátot, tollboát. Lábán magasszárú, ortopédbetétes cipő. A környéken méltóságos asszonynak szólítják. Azt rebesgetik róla, hogy Erdélyben több ezer holdas földbirtoka volt, s most nagyon szegény. Reggel elindul hazulról, és csak késő este tér haza. Semmi dolga. Akár esik, akár fú, ő örökké az utcákat rója. Bejárja az egész várost. Hol itt bukkan föl, hol ott. Ha véletlenül a külső Józsefvárosban járkal az ember, bizonyos, hogy ott is találkozik vele. Napjában többször és mindenütt. Évek óta tart ez már így. Olyan, mint az, aki eltévedt az erdőben, s most a hazafelé vezető utat keresi-keresi. De nem találja.

•